

Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul! (Ioan 13, 34)

PUBLICAȚIE EDITATĂ ȘI DISTRIBUITĂ GRATUIT DE PAROHIA „SF. ARH. MIHAIL ȘI GAVRIIL” - POIENIȚA, COM. VÂNĂTORI, JUD. IAȘI, PROTOPOPIATUL PAȘCANI

Duminica a 18-a după Rusalii
(Pescuirea minunată)

Pescuirea minunată – ce învățăm din ea și ce aplicăm în viața noastră?

Arhimandritul Teofil Părăian

E foarte important lucrul acesta, ca cineva să-și supună mintea lui Dumnezeu. Vă spunem cândva într-un context oarecare, că Părintele Arsenie (Boca) zicea că „noi avem mintea care discută cu Dumnezeu, în loc să se supună fără discuție”. La pescuirea minunată, așa cum o istorisește Sfântul Evanghelist Luca, pentru că în cuprinsul ei constatăm o atitudine a Sfântului Apostol Petru în care se vede supunere cu mintea față de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, de fapt e începutul uceniciei Sfântului Apostol Petru. Cum? Se spune în Sfânta Evanghelie de la Luca, citim aceasta în capitolul al cincilea, că Simon și cu Andrei și cu cei împreună cu dânsii își spălau mrejele, gata să meargă spre casă, după o noapte în care n-au pescuit nimic. Și Domnul Hristos a zis, după ce i-a învățat pe oamenii adunați în jurul Lui pe țărnul mării, după ce i-a învățat din barca lui Simon, a zis: „**Mână la larg și aruncați mrejele spre pescuire**”; și Petru a zis atunci: „**Doamne ne-am trudit și nu am prins nimic, dar pentru cuvântul Tău arunc mreaja în mare**” (Luca 5, 4-5). Sfântul Apostol Petru s-a supus atunci cu mintea lui Dumnezeu fără discuție.

Cine se supune cu mintea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, acela-i totdeauna biruitor. Nu se poate să nu vadă minuni în viața lui când se supune cu mintea, în înțelesul acesta că, de pildă, Domnul Hristos spune să iertăm și nu ne-ar conveni să iertăm, dar ne silim să iertăm, e o **supunere cu mintea** și vedem minunea liniștirii sufletului și o mare bucurie pentru noi.

Cel care face ascultare Îi urmează lui Hristos. M-am încredințat din experiență că ascultarea este mai mare decât rugăciunea.

IEROMONAHUL IOSIF AGHIORITUL

Știați că?

Însemnătatea veșmintelor liturgice destinate preoților

Preot Prof. Dr. Ene Braniște

Frumusețea slujbelor bisericești este împodobită și de **vestimentația slujitorilor** pe care aceștia o poartă în timpul săvârșirii lor. În afară de **stihar**, veșmântul lung și larg, și de **mănecuțe**, care strâng mânecele stiharului, pe care le poartă și diaconii, cei investiți în treapta preoției a ierarhiei bisericești au datoria de a purta în timpul oficierei slujbelor și alte veșminte.

Epitrahilul sau *stola* este veșmântul care vine pus pe grumaz, de unde și denumirea. Latinii desemnează prin epitrahil atât *orarul* diaconilor, cât și *orarul* dublu al preoților. Sfântul Simeon al Tesalonicului ne arată cum la hirotonia diaconului întru preot se lua *orarul* de pe umărul stâng și se punea pe cel drept, fiind astfel amândouă părțile în față și formând un epitrahil cu care cel hirotontit poate să slujească și să săvârșească tainele.

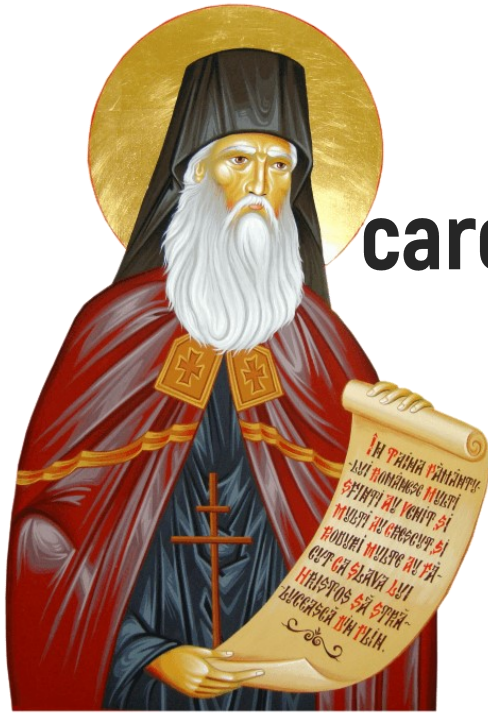
Epitrahilul simbolizează **jugul slujirii lui Hristos, cât și darul Duhului Sfânt**, după cum se vede din rugăciunea pe care o rostește preotul atunci când îl îmbracă („Binecuvântat este Dumnezeu, Cel ce varsă harul Său peste preoții Săi...”). El ne aduce aminte și de funia cu care a fost legat Mântuitorul în noaptea prinderii Lui. Partea dreaptă a epitrahilului simbolizează trestia pe care i-au dat-o în batjocură soldații, iar partea stângă – Crucea pe care a dus-o Domnul pe umerii Săi. Epitrahilul este veșmântul liturgic cel mai important, deoarece fără el nici preotul, nici arhiereul nu pot săvârși

nici un serviciu religios.

Peste stihar și epitrahil, preotul își încinge mijlocul cu **brăul**, simbol al **puterii slujitoare** cu care este învrednicit preotul, după cum reiese din rugăciunea pe care o rostește când se încinge („Binecuvântat este Dumnezeu, Cel ce mă încinge cu putere...”). El mai închipuie tăria și virtutea preotului, precum și curăția trupului. Ne amintește și de șorțul cu care era încins Mântuitorul când a spălat picioarele ucenicilor la Cina cea de Taină.

Un alt veșmânt al preotului este **felonul**, un fel de pelerină sau haină obișnuită la evrei, romani și greci, fără mâneci, cu care se învelea corpul, un fel de supra veșmânt purtat și de Sfinții Apostoli (II Timotei 4, 13). Felonul **închipuie hlamida roșie cu care a fost îmbrăcat Mântuitorul** în curtea lui Pilat, dar mai simbolizează și puterea lui Dumnezeu, dreptatea și sfințenia Lui. La început felonul era purtat atât de preoți, cât și de arhierei. Cel al episcopilor avea o cruce, iar al arhiepiscopilor mai multe cruci, din care cauză se numea polistavron. Cu vremea a rămas numai pentru folosința preoților, dar fără să mai fie decorat cu cruci.

Pe urmele sfinților

Antim Ivireanul sau străinul care ne-a învățat limba română

atunci când a fost prins de către un corp de oaste otomană și vândut în piața de sclavi. Destinul l-a dus în marea capitală a imperiului, la Istanbul. Aici, observându-se calitățile, a fost răscumpărat de către Patriarhia Ecumenică și dat la învățătură. Constantinopolul a fost locul în care a deprins meșteșugul tiparului, al sculpturii în lemn, caligrafia, pictura, broderia, precum și limbile greacă, arabă și turcă. Tot aici a murit pentru lume, devenind monahul Antim.

În jurul anului 1690, domnitorul Constantin Brâncoveanu l-a adus în Țara Românească. Aici a găsit un adevărat spațiu cultural, unde activa străluciți oameni de cultură italieni și greci, alături de renumiți cărturari și ierarhi ortodocși. Sevastos Kiminites, fost profesor și rector la Marea Școală a Patriarhiei Ecumenice, Ioan Cariofil, Ioan Comnen, medic și filosof, contele Bartolomeo Ferrati, Giovanni Candido Romano, Antonio Maria del Chiaro, secretar adus tocmai din Florența, sunt doar puține nume de care era înconjurat tânărul Antim.

În anul 1691, a ajuns conducătorul tipografiei din București, iar în anul 1696 era egumen al Mănăstirii Snagov, unde a întemeiat o nouă tipografie. Răvna de care a dat dovadă a făcut ca, în scurt timp, să fie ales în scaunul istoric al Mitropoliei Ungrovlahiei. La începutul anului 1708, a fost ales mitropolit al Țării Românești, asumându-și o mare responsabilitate în vremuri de încercare pentru poporul român.

Mitropolitul tipograf, ctitor al limbii literare românești

Deși treburile mitropoliei erau solicitante, ierarhul Antim nu și-a uitat prima sa dragoste: **tipărirea cărților**. Până la el, cărțile de slujbă aveau în limba română doar explicațiile liturgice, partea propriu-zisă a slujbei fiind în slavonă ori greacă.

În decursul unei sferte de veac (1691-1716) a tipărit 63 de cărți, dintre care 39 au fost lucrate de el însuși. După limba în care au apărut, 30 erau în grecește, 22 în românește, una în slavonește, 6 slavo-române, 2 greco-arabe, una greco-română și una greco-slavo-română. Tipărițile prezintă o mare diversitate: **cărți de slujbă, cărți biblice, cărți de doctrină** teologică ortodoxă, cuvântări bisericești, **cărți de învățătură** pentru preoți, **lucrări de filosofie**, formându-se astfel o adevărată mișcare intelectuală.

Prin activitatea sa tipografică a sprijinit și alte popoare ortodoxe, imprimând cărți pentru slavi, greci și arabi din Patriarhia Antiohiei. Pentru românii din Ardeal a tipărit **primul Abecedar românesc**, intitulat „**Bucoavnă**”. Este și autorul unei premiere mondiale în tipărit, **Liturghierul greco-arab** din 1701, prima carte tipărită cu litere mobile din lume, având caractere arabe. În țara sa de origine, Georgia, a pus bazele primei tipar-nițe cu caractere georgiene, unde au fost tipărite mai multe cărți în această limbă.

Prin cele 63 tipăriți în limbi diferite și de o mare diversitate și prin numeroși ucenici pe care i-a format, Antim Ivireanul este considerat cel mai mare tipograf din cultura medievală românească.

Meritul mitropolitului Antim pe tărâm liturgic este **introducerea limbii române în cultul Sfintei Biserici**. Însă, prin această activitate, a contribuit și la crearea unei limbi literare românești. Când deschidem astăzi una dintre cărțile mitropolitului Antim, suntem uimiți de corectitudinea limbajului. Dacă astăzi nu mai pronunțăm „biserică” ci „biserica”, „ceti” - „citi”, „inemă” - „inimă” este rodul mitropolitului Antim.

Normele lingvistice folosite în tipărițile sale au determinat **prima uniformizare a limbii române**. Mai mult, el este primul care a tipărit un **Abecedar românesc** și o **Gramatică**. Tot el este primul care tipărește **primele cărți de literatură**. În anul 1700 ieșea de sub teascurile tipografiei „Floarea darurilor”, apoi „Alexandria”, cărți de mare popularitate în epocă.

Meritele mitropolitului Antim sunt cu atât mai mari, cu cât el n-a fost român. Deși georgiana era limba sa nativă și greaca era limba în care a fost educat, el a reușit să creeze o limbă românească limpede, care a fost înțeleasă de contemporanii săi și este folosită până astăzi.

Moarte martirică pentru neamul românesc

Deși din ținuturi îndepărtate, Antim a fost mai român decât mulți dintre contemporanii săi. După moartea sfântă a domnitorului Constantin Brâncoveanu, protectorul său, au venit pentru țară vremuri tulburi.

În anul 1714, o panică îngrozitoare a cuprins străzile Bucureștilui, la auzul veștii că vin austriecii, dimpreună cu rușii. Atunci „însăpăimântat, Nicolae vodă Mavrocordat adună la curte pe oștenii și pe negustorii turci, pe câțiva boieri și pe mitropolitul Antim Ivireanul, își fac în pripă bagajele și chiar în faptul serii, împunge fuga spre Giurgiu”. Oboșiți, fugarii se opresc peste noapte în satul Odăile, loc în care mitropolitul Antim se hotărăște să se întoarcă: „nu îmi lasa turma fără păstor, chiar dacă m-ar aștepta și moartea”. Și, moartea l-a așteptat.

Întorcându-se în a doua domnie, Nicolae Mavrocordat a trimis la Mitropolie să-l aducă degrabă pe părintele Antim „Târât de barbă și de păr, el vede însă, în loc de obrazul domnului, mucedul întuneric al unei temnițe”. La cererea domnului, patriarhul ecumenic și sinodul său l-au caterisit sub acuzația că s-a făcut vinovat față de Imperiul Otoman. Toate acestea, pentru că a spus un nu puternic noilor biruri pe spinarea țărănilor români.

În **martie 1716 a fost condamnat la închisoare pe viață** la Mănăstirea Sfânta Ecaterina din Sinai. Pe drum însă, ostașii turci l-au omorât și i-au aruncat trupul în apele râului Tungia, lângă Adrianopol, în Bulgaria de astăzi.

Georgian prin naștere și grec prin cultură, Antim Ivireanul a fost un român desăvârșit. Prin activitatea sa, Sfântul Antim a întruchipat pe adevăratul păstor - care-și pune sufletul pentru credincioșii săi români. Doar trecând superficial peste smeritele informații pe care le avem despre ce a făcut el pentru poporul nostru, s-ar impune să îl numim, așa cum credem că și el și-ar fi dorit, nu Ivireanul, ci **Sfântul Antim Românul**.

Nicolae Pintilie | Doxologia.ro

Una dintre cele mai importante rugăciuni ale dumnezeieștii Liturghii, rugăciunea anaforalei, mărturisește despre Dumnezeu astfel: „căci Tu ești Dumnezeu necuprins de gând și de cuvânt”. Și, totuși, noi ne folosim de cuvinte pentru a comunica cu Dumnezeu. Aceste cuvinte, deși neputincioase, exprimă ceea ce trăim în interiorul nostru. Rostim, prin ele, dorul de Dumnezeu. Prin cuvinte ne unim, cler și mireni, în rugăciune, formând o adevărată obște euharistică, popor al lui Dumnezeu. Dintotdeauna, credincioșii s-au rugat împreună cu preoții lor, în limba pe care au vorbit-o în viața de toate zilele, născându-se astfel limba liturgică.

Creștinismul, propovăduit în părțile noastre încă din vremea Sfântului Apostol Andrei și de către ucenicii Sfântului Apostol Pavel, a prins aici rădăcini adânci. Cum era firesc, **dumnezeiasca Liturghie s-a oficiat în limba poporului** încă de la începutul organizării Bisericii în aceste părți.

O dată cu creștinarea popoarelor slave, limba slavă a fost introdusă în administrație și în Biserica din Țările Române. Apoi, a apărut influența limbii grecești ca limbă liturgică, cu precădere în perioada fanariotă. Cu toate acestea, nu s-a încetat nicio dată a se ruga românește, a se trăi românește. Începând cu mitropolitul Dosoftei în Moldova, diaconul Coresi - care a activat atât în Ardeal, cât și în Țara Românească și **mitropolitul Antim Ivireanul a dorit ca poporul să se roage în limba strămoșilor**.

Așa scria mitropolitul Antim Ivireanul, în prefața unei cărți: „românii noștri în biserică stau ca boii, neînțelegând ce se citește și ce se cântă și ies din biserică fără nici un folos, am hotărât a preface cărțile din limba slavonească și grecească în limba noastră proastă românească, dar a noastră și a le da la lumină!”.

Un georgian cu suflet de român

Pentru mulți dintre noi, patria este acolo unde ne găsim alinarea și liniștea. Acolo unde ne simțim acasă. Așa a fost și pentru un tânăr georgian, născut acolo unde Marea Caspică se întrepătrunde cu Munții Caucaz. Viața i s-a schimbat tânărului Andrei, așa cum fusese numit la Sfântul Botez,